

CONVOCATÒRIA D'INCIDÈNCIES

Proves d'accés a Cicles Formatius de Grau Superior 2003

Part comuna

Història

SOLUCIONS

Per accedir a tots els cicles formatius de grau superior

¹PAUTES DE CORRECCIÓ HISTÒRIA

Exercici 1

1. El text se situa en l'etapa del bienni d'esquerres o transformador de la II República (desembre 1931- novembre 1933). Aquest període es caracteritzà per l'aprofundiment de les reformes iniciades durant l'etapa constituent. El discurs se centra en la reforma agrària i les seves finalitats: solució de l'atur camperol, la redistribució de la terra (expropiant els latifundis o terres de senyoria) i la racionalització del cultiu per aprofitar els rendiments. També preveu l'autor que el projecte generarà greus conflictes. (1 punt).
2. Destaquem: La crisi econòmica dels anys trenta amb baixada de la producció i augment de l'atur així com el poc desenvolupament de la indústria concentrada a Catalunya (tèxtil), País Basc (siderometal·lúrgia) i Astúries (minería). L'agricultura es caracteritzava per la dualitat i la desigualtat: un gran predomini de zones de secà d'agricultura tradicional amb baixos rendiments (principalment cereals) i una agricultura dedicada a la comercialització (oli, vi, taronja, fruita seca). Era un país majoritàriament rural i desigualment poblat, amb una esperança de vida baixa (50 anys) i un analfabetisme molt alt (entre el 24% i el 38% d'homes i dones respectivament). Les dificultats econòmiques augmentaren l'atur, especialment greu a les zones rurals on predominava el latifundisme i els jornalers vivien en la misèria. (1,5 punts).
3. El govern republicà impulsà les mesures reformistes socials de la Constitució: la continuació de la reforma religiosa (secularització de l'Estat), la reforma militar (racionalització i reforma de l'ensenyament militar) i reformes socials de les quals destacaven la reforma agrària (assentament de jornalers, redistribució dels grans latifundis de propietaris absentistes, racionalització de conreus) i la reforma de la legislació laboral (convenis col·lectius, dret a vaga, Jurats Mixtos). Aquestes mesures provoquen l'oposició dels sectors que perden els seus privilegis: l'Església, els militars, els latifundistes i la burgesia. Es van produir actuacions antidemocràtiques; destaquem l'intent de cop d'estat del general Sanjurjo i la fundació de *Falange Española*. Per altra banda, les dificultats d'aplicació de les reformes, en especial de la llei de reforma agrària, van fer que dins l'anarquisme proliferessin els partidaris de la revolució i de la creació de comunes llibertàries. Entre altres, es produïren els greus incidents de Casas Viejas i la revolta anarquista dels miners l'Alt Llobregat, la repressió dels quals va conduir a la CNT a una campanya abstencionista. (2,5 punts).

²Exercici 2.

1. Les dades de pertanyen a l'etapa coneguda com "desarrollisme" franquista (1960-1975). Aquesta etapa es caracteritzà pel desenvolupament econòmic i un fort creixement demogràfic i importants migracions tant exteriors com interiors amb la conseqüent redistribució de la població activa. La taula reflecteix la important allau immigratòria a Catalunya durant aquest període, destacant les poblacions del Barcelonès, el Baix Llobregat i el Vallès. Cal destacar que en localitats importants com Hospitalet, Santa Coloma o Cornellà se sobrepassa el 50% de la població total. (1 punt).

2. Cal destacar: l'augment de població de Catalunya i el seu rejuveniment. La major part dels immigrants anaren a viure a barriades de construcció especulativa, amb mínimes condicions d'habitabilitat i mancades d'infraestructures. Fins i tot algunes construcció es féu en zones perilloses (riuades dels Vallès,...). Es fomenta un poderós moviment veïnal per demanar equipaments de caràcter social (escoles, parcs, centres associatius...). La incorporació a les empreses fou un factor de conscienciació social i augmentà la conflictivitat laboral. Autors com F. Candel en "Els altres catalans" novel·laran la problemàtica de la immigració. (1,5 punts).

3. El Pla d'Estabilització (1959) fou el procés endegat per les autoritats franquistes, amb l'ajut dels EUA i d'organismes internacionals, per acabar amb l'autarquia, liberalitzar l'economia espanyola i permetre el seu creixement. El Pla d'Estabilització preveia: La fixació estable de la pesseta amb altres divises, reducció de la despesa pública, moderació dels salaris, reducció de l'intervencionisme de l'estat en l'economia (excepte els sectors considerats "estratègics", liberalització de les importacions i afavoriment de les exportacions, facilitats per les inversions estrangeres. Aquestes mesures es complementaren amb un fort aranzel proteccionista i el "Plans de desenvolupament" i "*Polos de desarrollo*". El resultat, després d'una recessió de dos anys, fou la industrialització del país amb expansió dels sectors mecànic, especialment automobilístic, químic i metal·lúrgic. Aquest increment econòmic comportà la urbanització de la societat espanyola, la consolidació d'una classe mitjana, l'augment del nivell de renda amb accés als béns de consum i una millora del nivell educatiu. Aquest canvis, juntament amb el turisme, suposaren una transformació dels usos i costums socials. Els factors que van incidir en el desenvolupament de l'economia espanyola dels anys seixanta van ser: preu del petroli moderat; una classe obrera sense sindicats ni experiència de lluita, i per tant barata facilitats al capital estranger i un context econòmic internacional expansiu que va afavorir les exportacions. El dèficit de la balança comercial es compensà mitjançant el turisme, l'esmentada inversió de capital estranger i les divises dels emigrants. (2,5 punts).